

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
КИЇВСЬКИЙ КОЛЕДЖ БУДІВНИЦТВА, АРХІТЕКТУРИ ТА ДИЗАЙНУ**

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на позачерговому засіданні
педагогічної ради

Протокол №4 від 12 березня 2020 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директором коледжу

 В.А. Булгаков

Наказ №106 від 13 березня 2020 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ДИСТАНЦІЙНОГО
НАВЧАННЯ У КИЇВСЬКОМУ КОЛЕДЖІ
БУДІВНИЦТВА, АРХІТЕКТУРИ ТА ДИЗАЙНУ**

м. Київ 2020

I Загальні положення

1. Положення про організацію дистанційне навчання (далі - Положення) в Київському коледжі будівництва, архітектури та дизайну (ККБАД) є нормативним документом, який регламентує організацію процесу дистанційного навчання в ККБАД.

2. У своїй роботі з впровадження дистанційного навчання ККБАД керується чинними документами:

- Конституцією України;
- Цивільним кодексом України;
- Законом України «Про фахову передвищу освіту» (№2745-VIII від 06.06.2019);
- Законом України «Про вищу освіту» (№ 1556-VII від 01.07.2014);
- Законом України «Про Національну програму інформатизації» (№74/98ВР від 04.02.1998р. зі змінами);
- Стратегією розвитку інформаційного суспільства в Україні (схвалена Кабінетом міністрів України 15 травня 2013 року № 386-р);
- Законом України «Про авторське право і суміжні права» (№ 3792-XII від 23.12.1993 зі змінами);
- Положенням про дистанційне навчання (затверджено Наказом МОНУ № 446 від 25.04.2013р.);
- Вимогами до вищих навчальних закладів та закладів післядипломної освіти, наукових, освітньо-наукових установ, що надають освітні послуги за дистанційною формою навчання з підготовки та підвищення кваліфікації фахівців за акредитованими напрямками і спеціальностями (затверджені Наказом МОНУ від 30 жовтня 2013 року № 1518);
- Положенням про електронні освітні ресурси (затверджено Наказом МОНУ №1060 від 01.10.2013);
- Положенням про організацію освітнього процесу в ККБАД.

3. Під дистанційним навчанням розуміється індивідуалізований процес набуття необхідних компетенцій здобувачем освіти, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційнокомунікаційних технологій.

4. Метою дистанційного навчання є надання освітніх послуг шляхом застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій для підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем «молодший спеціаліст» та «фаховий молодший бакалавр» відповідно до державних стандартів освіти; за програмами підготовки громадян до вступу в ККБАД, підготовки іноземців та підвищення кваліфікації і перепідготовки працівників.

5. Завданням дистанційного навчання є забезпечення громадянам можливості реалізації конституційного права на здобуття освіти та професійної кваліфікації, підвищення кваліфікації незалежно від статі, раси, національності, соціального і майнового стану, роду та характеру занять, світоглядних переконань,

належності до партій, ставлення до релігії, віросповідання, стану здоров'я, місця проживання та відповідно до їх здібностей.

6. У цьому Положенні терміни і поняття вживаються у таких значеннях:

- дистанційна форма навчання – форма організації освітнього процесу, яка забезпечує реалізацію дистанційного навчання та передбачає можливість отримання випускниками документів державного зразка про відповідний освітньо-кваліфікаційний рівень;
- технології дистанційного навчання – комплекс освітніх технологій, включаючи психолого-педагогічні та інформаційно-комунікаційні, що надають можливість реалізувати процес дистанційного навчання;
- веб-ресурси навчальних дисциплін (дистанційні курси) – систематизоване зібрання інформації та засобів навчально-методичного та педагогічного характеру, необхідних для засвоєння навчальних дисциплін, яке доступне через Інтернет;
- веб-середовище дистанційного навчання – системно організована сукупність веб-ресурсів навчальних дисциплін, програмного забезпечення управління веб-ресурсами, засобів взаємодії суб'єктів дистанційного навчання та управління дистанційним навчанням;
- інформаційно-комунікаційні технології дистанційного навчання – технології створення, накопичення, зберігання та доступу до веб-ресурсів навчальних дисциплін, а також забезпечення організації і супроводу освітнього процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів інформаційно-комунікаційного зв'язку, у тому числі Інтернету;
- психолого-педагогічні технології дистанційного навчання – система
- засобів, прийомів, кроків, послідовне здійснення яких забезпечує виконання завдань навчання, виховання і розвитку особистості;
- синхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої всі учасники одночасно перебувають у веб-середовищі дистанційного навчання (чат, аудіо-, відеоконференції, соціальні мережі тощо);
- асинхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому електронну пошту, форум, соціальні мережі тощо;
- система управління веб-ресурсами навчальних дисциплін (програм) – програмне забезпечення для створення, збереження, накопичення та передачі веб-ресурсів, а також для забезпечення авторизованого доступу суб'єктів дистанційного навчання до цих веб-ресурсів;
- система управління дистанційним навчанням – програмне забезпечення, призначене для організації освітнього процесу та контролю за навчанням через Інтернет;
- внутрішня атестація дистанційного курсу - процедура, визначена п.3. положення про електронні освітні ресурси (затверджено Наказом МОНУ №1060 від 01.10.2013).

II Реалізація дистанційного навчання

1. Мета впровадження дистанційної форми навчання:
 - реалізація інноваційно-креативної складової ідеології вивчення дисциплін;
 - надання студентам можливості отримати поглиблені знання, набути уміння та навички систематичного подальшого професійного самовдосконалення відповідно до обраної спеціальності, освітньо-професійної програми з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій за місцем проживання або тимчасового перебування;
 - забезпечення виконання освітньо-професійної програми у випадку форс-мажорних обставин та вимушеного призупинення освітнього процесу;
 - набуття методологічного та технологічного досвіду для створення в ККБАД системи дистанційної освіти;
 - підвищення якості освітнього процесу.
2. Основними завданнями з впровадження дистанційного навчання є:
 - забезпечення професійної орієнтації та самовизначення для майбутніх фахівців;
 - використання технологій дистанційного навчання для перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів у сфері підприємництва; архітектури та будівництва, управління та адміністрування, фінансово-банківської системи; лісового та садово-паркового господарства;
 - розширення доступу різних категорій студентів до якісного навчання за відповідними програмами;
 - забезпечення індивідуалізації навчання відповідно до потреб, особливостей і можливостей студентів;
 - підвищення якості та ефективності навчання шляхом застосування сучасних освітніх технологій;
 - створення додаткових можливостей спілкування викладачів і студентів у межах активного творчого навчання; забезпечення контролю якості освіти.
3. Дистанційне навчання в ККБАД може використовуватися шляхом
 - застосування дистанційної форми як окремої форми навчання;
 - використання технологій дистанційного навчання для забезпечення викладання за іншими формами навчання.
4. Рішення щодо використання технологій дистанційного навчання у навчальному процесі приймається вченою радою коледжу.
5. Підготовка, перепідготовка, підвищення кваліфікації кадрів за дистанційною формою навчання здійснюються в за ліцензованими, акредитованими напрямками підготовки (спеціальностями), освітньо-професійними програмами за погодженням з МОН України.
6. Термін навчання за дистанційною формою встановлюється випусковою цикловою комісією, відповідно до розробленого навчального плану, і має бути не меншим, ніж за очно-заочною формою за відповідним освітньо-

кваліфікаційним рівнем, напрямом підготовки, спеціальністю, освітньо-професійною програмою.

7. Кількість студентів (слухачів), що навчаються за дистанційною формою, визначається відповідно до рішення педагогічною радою коледжу в межах ліцензованого обсягу підготовки (перепідготовки, підвищення кваліфікації, спеціалізації) за заочною формою навчання та/або в межах ліцензованого обсягу підготовки до вступу, до підготовки іноземців, тощо.

8. Для впровадження навчання за дистанційною формою коледж може створювати розгалужену структуру із факультетів, циклових комісій та підрозділів (лабораторій). Також активну участь в цьому процесі приймають існуючі підрозділи ККБАД: бібліотека, інформаційні лабораторії тощо.

III Управління системою дистанційного навчання

1. Загальне управління системою дистанційного навчання (ДН) здійснює директор, забезпечуючи:

- проведення заходів для здійснення дистанційного навчання за обраними напрямами (спеціальностями), освітньо-професійними програмами за всіма видами освітньої діяльності;
- фінансову підтримку дистанційного навчання;
- контроль якості та мотивацію учасників впровадження дистанційного навчання в ККБАД.

2. Оперативне управління здійснює директор, керівники факультетів та голови циклових комісій відповідно до функціональних обов'язків забезпечуючи:

- навчально-методичну, системотехнічну та матеріально-технічну підтримку дистанційного навчання в ККБАД;
- підготовку та підвищення кваліфікації викладачів з дистанційної форми навчання.

VI Організаційні засади системи дистанційного навчання

1. В ККБАД при організації освітнього процесу за будь-якою формою навчання технології дистанційного навчання можуть використовуватись для методичного та дидактичного забезпечення самостійної роботи, контрольних заходів, а також при здійсненні навчальних занять.

2. Навчання за дистанційною формою організують і реалізують в ККБАД факультети, циклові комісії та інші підрозділи в межах покладених на них повноважень.

3. Створення та поповнення інформаційних ресурсів дистанційного навчання здійснюється, переважно, викладачами ККБАД.

4. ККБАД з метою апробації нових дистанційних курсів організовує дистанційне навчання після розгляду та схвалення матеріалів курсів цикловими комісіями, факультетами, методичною та педагогічною радами коледжу.

5. ККБАД проводить внутрішній моніторинг якості дистанційного навчання.

V Організація та забезпечення освітнього процесу за дистанційною формою навчання

1. Учасниками освітнього процесу, що відбувається за дистанційною формою навчання, є:

– особи, які навчаються: здобувачі, студенти, учні, слухачі тощо (далі за текстом – студенти);

– педагогічні працівники (далі за текстом – викладачі); фахівці з інформаційних технологій, адміністратори дистанційного навчання, програмісти, методисти, оператори тощо (далі за текстом – персонал), які розробляють, редагують та підтримують курс, консультують студентів, перевіряють та оцінюють їх роботи. А також відповідають за якість і зміст курсу, володіють особистим немайновим правом інтелектуальної власності на дистанційний курс.

2. Викладачі, які забезпечують освітній процес за дистанційною формою навчання, повинні мати необхідний кваліфікаційний рівень з технологій дистанційного навчання.

3. Навчатися в ККБАД за дистанційною формою навчання або за дистанційною, поєднаною з іншими формами, мають право громадяни України, іноземні громадяни й особи без громадянства відповідно до чинного законодавства та міжнародних угод.

4. Випускники ККБАД, які успішно закінчили повний курс навчання за дистанційною або поєднаною з дистанційною формою навчання і пройшли державну атестацію, одержують відповідні документи державного зразка про освіту.

5. Особливості організації освітнього процесу дистанційної освіти в ККБАД

5.1. Освітній процес дистанційного навчання організовується на підставі навчальних планів, розроблених на основі галузевих стандартів вищої освіти і вимог до всіх елементів технологій дистанційного навчання.

5.2. Освітній процес за дистанційною формою навчання здійснюється у наступних формах: самостійна робота; навчальні заняття; виконання проектних завдань, домашніх контрольних робіт, практична підготовка; контрольні заходи. Основною формою організації освітнього процесу за дистанційною формою є самостійна робота.

5.3. Самостійне вивчення передбачає використання навчальних матеріалів дистанційних курсів, які студенти отримують через Інтернет. Вимоги щодо самостійного вивчення навчального матеріалу конкретної дисципліни визначаються програмою навчальної дисципліни, методичними вказівками, інструкціями і завданнями, що містяться в дистанційному курсі.

5.4. Основними видами навчальних занять за дистанційною формою навчання є: лекція, семінар, практичні заняття, лабораторні заняття, консультації та інші.

5.4.1. Лекція – один із видів навчального заняття в дистанційному навчанні, на якому студенти отримують аудіовізуальну інформацію лекційного матеріалу через засоби телекомунікаційного зв'язку як у синхронному режимі, коли студенти можуть отримувати інформацію від лектора і ставити йому запитання в реальному

вимірі часу, так і в асинхронному, коли студенти отримують аудіовізуальний запис лекційного матеріалу. Допускається викладення лекційного матеріалу у вигляді веб-сторінок або іншому форматі, який допускається для використання в Інтернет (наприклад PDF).

5.4.2. Семінар – це навчальне заняття, що заплановане програмою навчання, під час якого відбувається обговорення вивченої теми, до якого студенти готують тези виступів на підставі виконаних завдань.

5.4.3. Практичне заняття – це навчальне заняття, під час якого відбувається детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формуються вміння і навички їхнього практичного застосування шляхом індивідуального виконання ними завдань (контрольних робіт), сформульованих у дистанційному курсі. Практичні заняття виконуються дистанційно, результати для перевірки викладачем розміщуються на сервері ДН. Окремі практичні завдання можуть виконуватись у синхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

5.4.4. Лабораторне заняття - форма навчального заняття, яке передбачає, що студенти особисто проводять натурні або імітаційні експерименти чи дослідження з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень конкретної навчальної дисципліни. При проведенні лабораторних робіт студенти набувають практичних навичок роботи з лабораторним устаткуванням, обладнанням, вимірною апаратурою, обчислювальною технікою, методикою експериментальних досліджень у конкретній предметній галузі.

Лабораторні заняття в дистанційному навчанні в залежності від напряму підготовки (спеціальності), рівня матеріально-технічної оснащеності, можливостей створення і використання віртуальних лабораторій можуть проводитись у таких варіантах:

- тільки очно у спеціально обладнаних навчальних лабораторіях;
- повністю дистанційно з використанням відповідних моделюючих програм (емуляторів), віртуальних лабораторій тощо;
- частково - очно, а частково - дистанційно.

Перелік дисциплін, за якими не допускається дистанційне виконання лабораторних робіт, визначають навчально-методичні комісії факультетів, які здійснюють дистанційне навчання. До складу навчально-методичних комісій обов'язково входять особи, відповідальні за впровадження дистанційного навчання на кафедрах факультетів.

5.4.5. Консультація – це елемент навчального процесу, за яким студенти дистанційно отримують відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування (у формі чату, форуму та особистих повідомлень).

5.5. Виконання проектних завдань у дистанційному навчанні передбачає розроблення курсових проектів(робіт), контрольних, розрахунково-графічних робіт або завдань та дипломного проекту (роботи), які виконуються студентами самостійно за можливостей консультування керівниками проектів (робіт) та призначеними консультантами через форуми або очно.

Виконані дистанційно розрахунково-графічні, контрольні роботи та завдання оформлюються студентами в електронному вигляді і перевіряються викладачем на сайті ДН.

Виконані дистанційно курсові проекти (роботи) оформлюються студентами спочатку в електронному вигляді і перевіряються керівником проекту (роботи) на сайті ДН. До захисту курсові проекти (роботи) подаються студентом особисто на паперовому носії. Захист курсових проектів (робіт) відбувається очно перед комісією, яка призначена для захисту курсового проекту (роботи) з відповідної дисципліни. Курсові проекти (роботи) зберігаються в циклових комісіях згідно з чинними правилами.

5.6. Державна атестація при підготовці фахівців за дистанційною формою навчання здійснюється відповідно до Законів України «Про вищу освіту» та «Про фахову передвищу освіту».

Дипломні проекти (роботи) подаються студентом до Державної екзаменаційної комісії (ДЕК) особисто, на паперовому та електронних носіях. Захист дипломних проектів (робіт) відбувається очно перед відповідними ДЕК.

5.7. Студенти дистанційної форми навчання, які працюють за фахом відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики обраного напрямку навчання (спеціальності), звільняються від проходження виробничої практики. В інших випадках студенти проходять виробничу практику відповідно до освітньо-професійної програми обраного напрямку навчання (спеціальності). База практики обирається студентом самостійно або визначається профільною кафедрою, яка оцінює результати виконання програми практики.

Звіт з практики подається студентом особисто, на паперовому та електронному носіях. Захист звіту відбувається перед комісією очно чи дистанційно в синхронному режимі за вибором кафедри. Звіти з практики зберігаються в циклових комісіях згідно з чинними правилами.

5.8. До інших видів навчальних занять при здійсненні освітнього процесу можуть відноситись ділові ігри, виконання проектів у групах тощо. Ці види навчальних занять можуть проводитись очно або дистанційно у синхронному або асинхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

5.9. Контрольні заходи для студентів дистанційної форми навчання передбачають самоконтроль, вхідний, поточний, рубіжний та підсумковий контроль знань, умінь та навичок, набутих студентом (слухачем) у процесі навчання.

5.9.1. Самоконтроль є первинною формою контролю знань студентів, який обов'язково забезпечується структурою та організацією будь-якого дистанційного курсу. Основною формою вхідного, поточного та рубіжного контролю є тестування. Крім того, поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних, семінарських занять та дискусій.

5.9.2. Оцінювання результатів практичних та лабораторних робіт відбувається викладачем дистанційно; в випадках оцінювання робіт, які

представлені не в електронному вигляді – очно; оцінювання результатів тестування – переважно автоматично.

5.9.3. Іспити та заліки складаються студентами в період екзаменаційних сесій або за індивідуальним графіком, який затверджується завідувачем відповідного факультету, де навчаються студенти.

5.9.4. До розроблення і впровадження механізму гарантованої ідентифікації учасників процесу дистанційного навчання іспити та заліки складаються очно або дистанційно у присутності відповідальної особи, яка має повноваження щодо ідентифікації особи студента.

5.9.5. Результати поточного та семестрового контролю (іспитів, заліків, диференційованих заліків, курсових проектів та робіт) оцінюються у порядку, що визначається Міністерством освіти і науки України, та у відповідності до Положення про організацію освітнього процесу в ККБАД.

5.9.6. Результати семестрового контролю зберігаються в електронному вигляді та дублюються на паперових носіях (екзаменаційних та залікових відомостях, залікових книжках).

VI Фінансування у сфері дистанційного навчання

1. Фінансування діяльності з дистанційного навчання здійснюється у відповідності з діючим законодавством, в тому числі за рахунок: коштів державного бюджету; замовника освітніх послуг (фізичної або юридичної особи); виконання господарчих договорів; грантів національних та міжнародних організацій; добровільних внесків і пожертв; інших надходжень, не заборонених чинним законодавством.

2. Фінансові відносини між ККБАД, що забезпечує дистанційне навчання, та іншими установами, організаціями, підприємствами, які є замовниками освітніх послуг, здійснюються відповідно до двосторонніх або багатосторонніх договорів.

VII Міжнародне співробітництво у сфері дистанційного навчання

1. Головними напрямками міжнародного співробітництва у сфері дистанційного навчання для ККБАД є:

– участь у проектах і програмах, спрямованих на входження системи дистанційного навчання України до світової освітньої системи з урахуванням національних інтересів і здобутків вітчизняної освіти, зокрема створення міжнародних віртуальних університетів, до складу яких входять навчальні заклади різних країн;

– участь у проектах і програмах інтегрування національних телекомунікаційних мереж, що задіяні у дистанційному навчанні, в європейські та світові науково-освітні телекомунікаційні мережі;

– проведення спільних наукових досліджень щодо розвитку технологій дистанційного навчання;

– участь у розробленні міжнародних стандартів на технології дистанційного навчання;

- надання послуг, пов'язаних із здобуттям освіти за технологіями дистанційного навчання, іноземним громадянам;
- відрядження за кордон педагогічних, науково-педагогічних працівників та інших фахівців з метою підвищення кваліфікації з дистанційного навчання відповідно до міжнародних договорів України, а також прямих договорів закладів освіти з іноземними партнерами.

2. ККБАД має право здійснювати міжнародне співробітництво в сфері дистанційного навчання, укладати відповідні договори, встановлювати прямі зв'язки з закладами освіти іноземних держав, міжнародними організаціями, фондами тощо, згідно з чинним законодавством.